

Partnerdrap – omfang, karakteristika og forebygging

Solveig K. B. Vatnar

Regionalt kompetansesenter for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri, Helse Sør-Øst
Oslo Universitetssykehus

Innhold

- Partnerdrap i Norge
 - Omfang
 - Karakteristika
 - Forebygging
- Materiale og metode (kort og enkelt)
- Resultater
- Implikasjoner

Omfang – drap, partnerdrap

- 1990- 2017: 941 drap i Norge (Kripes)
- Rate: 0.6 drap per 100 000 innbyggere
- Norge - 8 partnerdrap per år
- Sjeldne hendelser (Campbell & Glass, 2009; Campbell, N. Glass, Sharps, Laughon, & Bloom, 2007b; Eke, Hilton, Harris, Rice, & Houghton, 2011)
- 24% (233) partnerdrap (kripes)
- Menn vs. kvinner som gjerningspersoner partnerdrap 6:1 (Stöckl et al. 2013)
- Kvinner høyest risiko som offer (Campbell & Glass, 2009; Campbell, N. Glass, Sharps, Laughon, & Bloom, 2007b; Eke, Hilton, Harris, Rice, & Houghton, 2011).
- Verkkos lov

Table 11.1. HOMICIDE 2011, UNODC (ORDERED FROM HIGHEST TO LOWEST RATES PER 100,000)

Rate	Country	Rate	Country
86.0	El Salvador	5.0	United States of America
86.0	Cote d'Ivoire	4.6	Cuba
52.1	Jamaica	2.3	Finland
49.0	Venezuela (Bolivarian Rep.)	2.1	Israel
47.7	Belize	1.8	Canada
41.4	Guatemala	1.7	Belgium
39.2	United States Virgin Islands	1.5	New Zealand
38.2	St. Kitts & Nevis	1.4	France
35.3	Uganda	1.2	United Kingdom
31.2	Tinidad & Tobago	1.2	Ireland
31.4	South Africa	1.2	Australia
31.6	Luxembourg	1.2	Portugal
31.4	Colombia	1.1	China
30.8	Congo	1.1	Croatia
29.3	Central African Republic	1.1	Netherlands
28.4	Puerto Rico	1.0	Italy
25.5	Ethiopia	1.0	Sweden
25.2	Saint Lucia	0.9	Spain
24.9	Dominican Republic	0.9	Denmark
21.5	United Republic of Tanzania	0.7	Switzerland
24.2	Sudan	0.6	Norway
22.7	Israel	0.5	Japan
22.0	St. Vincent & the Grenadines	0.5	Singapore
21.6	Panama	0.3	Iceland

Original in alphabetical order, here reordered and reduced to only highest to lowest homicide UNODC, United Nations, Global Study on Homicide, 2011.

Partnervold – omfang målt i Norge

- Like mange menn (16.3 %) som kvinner (14.4 %) rapporterte mindre alvorlig partnervold noen gang i livet
 - NKVTS' forekomstundersøkelse, Thoresen og Hjemdal 2014
- Alvorlig partnervold
 - Kvinner 8.2 %
 - Menn 1.9 %
 - NKVTS' forekomstundersøkelse, Thoresen og Hjemdal 2014
- Partnerdrap
 - 204 kvinner (1990 – 2017)
 - 29 menn (1990- 2017)
 - Kripes 2018

Forskning om forebygging av vold og partnerdrap - i en overordnet sammenheng

- Behovet for økt kunnskap om vold i nære relasjoner på dagsordenen i nesten 20 år
- Regjeringens handlingsplan for 2000 – 2003 at «Handlingsplanen legger opp til økt forskning omkring volden og dens årsaker...»
- NOU 2003 : 31 «Retten til et liv uten vold»
- Vold i nære relasjoner et forskningsfelt i Norge

NOU Norges offentlige utredninger 2003:31
Retten til et liv uten vold
Mennes vold mot kvinner i nære relasjoner
A utredning opplyst etter anlegg oppnevnt ved kongelig resolusjon 28. august 2001.
August 23 2003 - utarbejdet av Justisdepartementet 4. desember 2003.

10:52 88%
regjeringen.no

Regjeringen.no

Søk Q Meny

Oppnevning av partnerdrapsutvalg

Pressemelding | Dato: 12.10.2018 | Justis- og
beredskapsdepartementet
| Nr: 93 - 2018

Regjeringen har i dag nedsatt et utvalg som skal gjennomgå saker med drap der gjerningspersonen er daværende eller tidligere partner. Hensikten er å avdekke om, i hvilken grad og eventuelt på hvilken måte det har forekommet svikt i det offentlige tjenesteapparatets håndtering i forkant av disse sakene. Utvalget skal gi anbefalinger som kan bidra til at fremtidige tilfeller forebygges og forhindres.

Partnerdrap i Norge 1990-2017
www.sifer.no

Forskingsbasert kunnskap

- Forskningsbasert kunnskap om risiko- og sårbarhetsfaktorer er avgjørende i forebyggingsarbeidet
 - kunnskap om hvilke faktorer som øker sannsynligheten for partnerdrap
- Kombinasjon av strukturerte voldsriskovurderingsinstrumenter og individuelle risikovurderinger - bedre risikovurdering enn ved metodene brukt hver for seg

➔ Valgt en slik kombinasjon av metoder

Formål

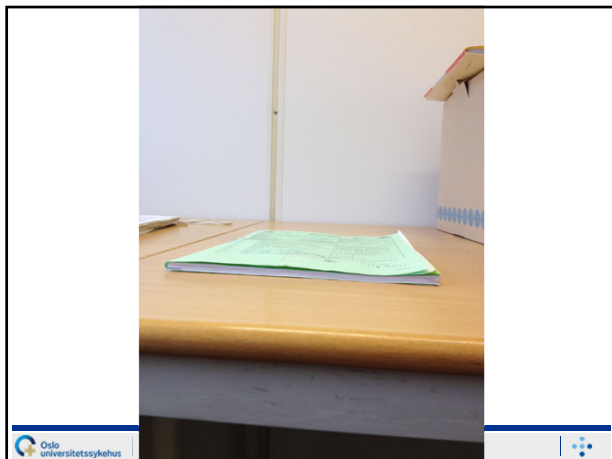
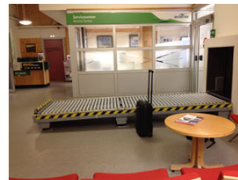
Undersøke om vi ved å bruke strukturerte risikovurderingsinstrumenter i gjennomgangen av straffesaksdokumentene for alle partnerdrap i Norge, og ved å innhente informasjon om subjektive risikovurderinger gjennom intervju med etterlatte, kunne bidra til mer presis kunnskap om hvordan personer og situasjoner med høy risiko for partnerdrap kan identifiseres.

Materiale og metode

- Alle partnerdrap i Norge fra 1990 til 2012 (177 partnerdrap)
 - Inkludert drap - selvdrap (25%) og gjerningspersoner som var strafferettslig utilregnelige i gjerningstidsrommet (12%)
- Prosedyre og målinger
 - Strukturerte risikovurderingsverktøy
 - Danger Assessment Revised 20 item (DAR20) (Campbell et al., 2009)
 - Spousal Assault Risk Assessment Guide (SARA) (Kropp & Hart, 2000)
 - Severe Intimate Violence Partner Risk Prediction Scale (SIVPAS) (Echeburua, Fernandez-Montalvo, de Corral, & Lopez-Goni, 2009)
- Kvalitativt datamateriale (systematisk tekstkondensering, NVIVO)
 - Intervjuer med stratifisert utvalg etterlatte etter partnerdrap (n = 12)
 - Deres observasjoner av risiko og forvarsel i den enkelte saken

Reliabilitet - samsvar
Basert på to uavhengige vurderinger av 20 tilfeldig utvalgte saker

ICC = 0.853, CI (0.741 – 0.923)

Resultater – hovedfunn 1

- I flertallet av sakene (70.6%) - registrert en eller flere partnervoldsepisoder før drapet
- I 5 av 10 partnerdrap - registrert mer enn fem partnervoldsepisoder

Resultater – hovedfunn 2

- Marginaliserte grupper med opphopning av levekårsproblemer, viste seg å være mest utsatt både som gjerningsperson og offer for partnerdrap

Resultater – hovedfunn 3

- 6 av 10 gjerningspersoner og 7 av 10 offer hadde søkt hjelp i private relasjoner før drapet
- Bekymringene som de nærstående hadde ble i liten grad formidlet til helsevesen, politi og hjelpeapparat
- Privatpersonene som **hadde** kontaktet politi, helsevesen og hjelpeapparat, opplevde at alvoret i situasjonen ikke ble forstått

Sosiodemografi - deskriptive resultater

- Underkant av 90% av partnerdrapene begått av menn
- Gjennomsnittsalder gjerningsperson 40 år (SD =12,845), den yngste 19 år den eldste 90 år
- Gjennomsnittsalderen offer var 39 år (SD = 13,621), den yngste 18 år den eldste 87 år
- Drapene skjedde mens paret fortsatt var gift eller samboende

Sosiodemografi - deskriptive resultater

- Flertallet av både gjerningspersonene og ofrene var etnisk norske
- Innvandrere **med norsk statsborgerskap**, i underkant av 10% av gjerningspersonene
 - En viss overrepresentasjon i forhold til denne gruppens andel av befolkningen totalt
 - 4% av Norges innbyggere var per 1.1.2015 innvandrere med norsk statsborgerskap (SSB – oppdrag innvandring, personlig kontakt)
- Innvandrere **med norsk statsborgerskap** utgjorde i underkant av 6% av ofrene
 - Samsvarer mer med andelen denne gruppen utgjør i befolkningen
- Innvandrere **uten norsk statsborgerskap** utgjorde over 20% av partnerdrapene både som gjerningsperson og offer
 - Høyere enn andelen denne gruppen utgjør i befolkningen
 - 10% av innbyggerne i Norge er uten norsk statsborgerskap (SSB – oppdrag innvandring, personlig kontakt)

Sosiodemografi - deskriptive resultater

- Under halvparten av gjerningspersonene og ofrene i arbeid
 - I befolkningen for øvrig er andelen i arbeid hhv. 74% blant menn og 68% blant kvinner i tilsvarende aldersgruppe (SSB, 2014)
- Mer enn 10% av gjerningspersonene og ofrene var arbeidsledige
 - Tilsvarende aldersgruppe i befolkningen – 4% arbeidsledige blant menn og 3% blant kvinner
- 30% av gjerningspersonene og ofrene var trygdet
 - Andelen trygdete er 9% både blant menn og kvinner (SSB, 2014)

Kliniske faktorer - deskriptive resultater

- 50% av gjerningspersonene og underkant av 40% av ofrene hadde rusproblemer
 - oftest alkohol
- Flertallet av gjerningspersonene hadde ikke diagnostisert en psykisk lidelse før drapet, 37% hadde diagnose, satt av autorisert helsepersonell før drapet
 - Depresjons- og ruslidelser mest utbredt
- 34% av gjerningspersonene hadde symptomer på psykisk lidelse, uten at dette var diagnostisert før drapet
 - Symptomer på ruslidelser mest utbredt
- Nesten halvparten av gjerningspersonene hadde før drapet utvist selvmordsatferd. Kun 16% av ofrene
- Kun 25% av ofrene hadde diagnostisert psykisk lidelse, og 19% hadde symptomer på psykisk lidelse uten at dette var diagnostisert
 - I begge grupper ruslidelse mest utbredt

Gjerningsperson, kontakt med helsevesen, politi, hjelpeapparat - deskriptive resultater

- I underkant av 80% av sakene var det i straffesaksdokumentene registrert at **gjerningsperson** hadde vært i kontakt med politi, helsevesen og hjelpeapparat før drapet
 - Kontakt med fastlege og politi mest utbredt
- I 32% av sakene innebar kontakt med politi, helsevesen og hjelpeapparat registrert risiko for fremtidig partnervold eller drap
 - Høyest andel risikoregistreringer gjort av politiet
- Kun 14% av sakene ble registrert volds/drapsrisiko viderefremmet til andre etater
 - Ofte til barneverntjenesten

Gjerningsperson, kontakt med helsevesen, politi, hjelpeapparat - deskriptive resultater

- I 27% av alle drapene hadde politi, helsevesen og hjelpeapparat registrert risiko for fremtidig partnervold eller drap mer enn en måned før drapet
 - 11% risiko registrert mer enn ett år før drapet
- Kun 23% av alle drapssakene, iverksatt voldsrisikohåndteringstiltak
 - Ofte iverksatt av politiet
- 14 saker, (8%) hadde **gjerningspersonen** sagt direkte til politi, helsevesen eller hjelpeapparat at han (hun) kunne komme til å begå partnerdrap

Offer, kontakt med helsevesen, politi, hjelpeapparat - deskriptive resultater

- 72% av sakene registrert at **offer** vært i kontakt med politi, helsevesen og hjelpeapparat før drapet
 - Kontakt med fastlege, politi og sykehus mest utbredt
- 40% av drapssakene var det i offerets kontakt med politi, helsevesen og hjelpeapparat registrert risiko for fremtidig partnervold eller drap
 - Politi og krisesenter høyest andel risikoregistreringer
- I et fåtall tilfeller (15%), registrert risiko viderefremmet til andre etater
 - Ofte til barneverntjenesten, politi og krisesenter
- I 32% av alle drapssakene var det registrert risiko for fremtidig partnervold eller drap hos politi, helsevesen og hjelpeapparat mer enn en måned før drapet
 - I 16% mer enn ett år før drapet
- I kun 28% av drapene var det iverksatt voldsrisikohåndteringstiltak
 - Flest tiltak iverksatt av politiet

Karakteristika ved drapene deskriptive resultater

- 71% av drapene partner/ekspartner drept
- 25% av drapene drap med påfølgende suicid
- Flest begått med kniv, skytevåpen og tau/ledning e.l.
- 60% av drapene skjedde i parets felles bolig
 - 16% offerets bolig
 - 7% gjerningspersonens bolig
- Over halvparten av gjerningspersonene påvirket av rusmidler i gjerningstidsrommet
 - Alkohol og blanding av alkohol og andre rusmidler
- 40% av ofrene ruspåvirket da de ble drept
 - Alkohol og blanding av alkohol og andre rusmidler

Partnerdrap med partnervold (7 av 10 drap) multivariate analyser

- Partnerdrapene med partnervold før drapet hadde risikofaktorer som var forskjellige fra partnerdrapene uten
- Sannsynligheten for at helsevesen, politi, hjelpeapparat hadde registrert risiko for fremtidig vold og drap i møte med **ofrene** var 10 ganger høyere
 - Denne type risikoregistrering kun gjort i 40% av alle partnerdrapene
 - Identifisert risiko ble i liten grad viderefremmet til andre instanser
- Gjerningspersonene hadde lavere utdanning
- Mer sannsynlig at gjerningsperson var tidligere straffet
 - Kun 10% av alle gjerningspersonene var tidligere straffet for partnervold

Partnerdrap med gjentatt partnervold (5 av 10) multivariate analyser

- Gjerningspersoner med dys sosiale/antisosiale kjennetegn
- Gjerningspersoner med tilknytning til kriminalitet
- Helsevesen, politi og hjelpeapparat hadde 7 ganger oftere registrert risiko for fremtidig vold eller drap i møte med **gjerningspersonene** i sakene med gjentatt partnervold
 - selv om dette kun var registrert i 32% av alle partnerdrapene
 - Identifisert risiko ble i liten grad videreformidlet til andre instanser
- Ofte registrert at offeret hadde vært i kontakt med helsevesen, politi og hjelpeapparat
- Ofte pådømt etter den straffeskjerpene bestemmelsen i strl. § 233, annet ledd

Drap uten forutgående partnervold (3 av 10) multivariate analyser

- 16 partnerdrapsaker (9.0%) fremgikk det eksplisitt at det ikke hadde vært observert noen form for partnervold før drapet
- For 19.8% av drapene manglet det opplysninger om tidligere partnervold i straffesaksdokumentene
- Både gjerningsperson og offer i disse drapsakene var mer like befolkningen generelt
 - gjerningspersonens utdanning var høyere
 - sjeldnere tidligere straffet
 - i større grad kjent hvorvidt offer hadde gitt uttrykk for ønske om samlivsbrudd
 - mindre sannsynlig at det i offers kontakt med hjelpeapparatet var registrert noen risiko for partnervold eller drap

Kvinner vs menn som gjerningspersoner

- 1990- 2012
 - Kvinne n = 20
 - Mann n = 157
- Bivariate analyser: Mange signifikante forskjeller
- Multivariate analyser: Kun noen få forskjeller gjenstår som signifikante

Hva var forskjellig når partnerdrapet var begått av en kvinne?

- multivariate analyser

- Tilskrevet andre motiver enn menn
 - Frykt
 - Hevn

- Utmålt kortere straff, OR = 0.651, (0.450 – 0.942)

Hva var forskjellig når partnerdrapet var begått av en kvinne? forts.

- multivariate analyser

- Barn i parforholdet der drapet ble begått, 0% vs. 56.4%
- Rusmisbruk hos offeret, OR = 24.820 (1.639 – 377.858)
- Arbeidsledighet, OR = 7.297 (1.059 – 50.297)
- Ingen multivariate signifikante forskjeller når det gjaldt partnervold forut for drapet.

Rusrelaterte partnerdrap

- Gjerningspersonens ruspåvirkning i gjerningstidsrommet (målt 88.7%)
 - 35.6% ikke ruspåvirket
 - 29.4% kun alkohol
 - 13.0% kombinasjon (alkohol, illegale stoffer, andre medikamenter)
 - 7.4 % kun andre medikamenter
 - 3.4% kun illegale stoffer
- Offerets ruspåvirkning i gjerningstidsrommet (målt 97.7%)
 - 56.5% ikke ruspåvirket
 - 22.6% kun alkohol
 - 11.9% kombinasjon (alkohol, illegale stoffer, andre medikamenter)
 - 3.4 % kun andre medikamenter
 - 3.4% illegale stoffer
- – 11% diagnostisert ruslidelse

Ruspåvirket gjerningsperson vs ikke ruspåvirket - multivariate analyser

- Flere signifikante forskjeller funnet i bivariate analyser
- Ingen forskjeller forutgående partnervold
- Ingen forskjeller ved hjelpesøking hos hjelpeapparatet eller hos familie og venner, verken for gjerningsperson eller offer
- Få forskjeller gjenstod etter multivariate analyser – justert for øvrige gruppeforskjeller

Ruspåvirket gjerningsperson vs ikke ruspåvirket forts. - multivariate analyser

- 12 ganger mer sannsynlig at offer også var ruspåvirket
– (OR = 11.697, CI = 4.259 – 31.631, $p \leq .000$)
- 7 ganger mer sannsynlig at gjerningsperson hadde et generelt rusproblem
– (OR = 6.969, CI = 2.967 – 16.370, $p \leq .000$)

Kun påvirket av alkohol vs illegale stoffer/kombinasjon alkohol og illegale stoffer - multivariate analyser

- Eneste forskjell; dersom gjerningspersonen var påvirket av illegale stoffer eller kombinasjon - 6 ganger mer sannsynlig at gjerningsperson hadde et generelt rusproblem
– (OR = 6.500, CI 1.500 – 26.511, $p = .009$)

Hvilke forskjeller fant vi mellom immigranter og etnisk norske gjerningspersoner? - multivariate analyser

- Partnerdrap utenlandsk gjerningsperson
 - Skytevåpen og stump vold sjeldnere modus operandi
 - Tilskrives ulike motiver for drapet
 - Høyere sannsynlighet for å tilskrives hevn som motiv, men tilskrives ikke frykt som motiv (OR = 29.568, 95% CI = 4.071 - 214.705)
- Partnerdrap immigrant gjerningsperson (utenlandske og immigranter med norsk statsborgerskap)
 - Andre modus operandi
 - Tilskrives ulike motiver
 - Hevn (OR = 35.725, CI = 4.375 – 291.703)
 - Annet (OR = 8.828, CI = 1.093 – 71.320)
 - Ukjent (OR = 7.608, CI = 1.248 – 46.370)
 - Resultater i lengre straffutmålinger (OR = 1.319, CI = 1.118 – 1.555)

Immigranter vs etnisk norske gjerningspersoner, forts. - multivariate analyser

- Drap med utenlandsk gjerningsperson og immigrant gjerningsperson (utenlandsk eller immigrant med norsk statsborgerskap) var forskjellige fra drap begått av etnisk norsk gjerningsperson:
 - Offers opprinnelse/statsborgerskap
 - 94% av partnerdrapene begått av etnisk norsk hadde etnisk norsk offer
 - 67% av partnerdrapene begått av utenlands statsborger hadde utenlandsk offer
 - Gjerningspersonens inntektskilde
 - Utenlandske gjerningspersoner var 5 ganger oftere enn norske statsborgere ikke i arbeid (OR = 5.463, CI = 1.097 – 4.799)
 - Immigrant gjerningspersoner var 8 ganger oftere enn norske statsborgere ikke i arbeid (OR = 8.055, CI = 1.416 – 45.810)
 - Immigrant-gjerningspersoner, som tidligere hadde utsatt offeret for partnervold, var sjeldnere rusmisbrukere enn etniske norske gjerningspersoner (OR = 0.123, CI = 0.032 – 0.483)
 - Ingen kjønnsforskjeller mellom gjerningsperson -kategoriene

Immigranter vs etnisk norske gjerningspersoner, forts. -multivariate analyser

- Ingen forskjeller når det gjaldt tidligere partnervold, verken ved sammenligning av norsk statsborgerskap eller etnisk norsk opprinnelse

Konklusjoner og implikasjoner

- Partnervold forut for drapet

- I 71% av partnerdrapene i Norge var det i straffesaksdokumentene registrert en eller flere partnervoldsepisoder før drapet
- ➔ Vesentlig høyere partnervoldsfrekvens enn i befolkningen (14-25%)
- 51% av alle partnerdrapene var det registrert mer enn fem partnervoldsepisoder
- ➔ Resultatene samsvarer med internasjonale partnerdrapsstudier som viser at det har vært **tidligere partnervold** i 65-80% av alle partnerdrap, og **gjentatt partnervold** i 25-65% av alle partnerdrapene
- ➔ Betyr at i flertallet av partnerdrapene i Norge er det et betydelig potensial for å iverksette forebyggende tiltak

Konklusjoner og implikasjoner

- Marginaliserte grupper

- Partnerdrap i Norge rammer sosialt skjevt. Marginaliserte grupper, med problemer på flere levekårsarenaer var mest utsatt både som gjerningsperson og offer
- ➔ Samsvarer med forskning på annen kriminalitet og internasjonal partnerdrapsforskning
- ➔ Slik partnerdrap ofte presenteres i media representerer ikke flertallet
 - Slik også forskning på medias fremstilling av drap har vist
- ➔ **Utfordrer forebyggingspotensialet**
 - Mennesker med sammensatte og omfattende belastninger er blant de mest utfordrende gruppene å arbeide forebyggende med
 - Feltpolkes ofte risikofaktorer, slik som gjensidig partnervold, annen kriminalitet, rus, psykiske problemer, som grunner til ikke å vurdere volden som like alvorlig som i saker der det forekommer partnervold uten slike ekstra risikofaktorer
- ➔ Resultatene indikerer at det er i de mest komplekse og krevende partnervoldssakene at risikoen for partnerdrap er høyest

Konklusjoner og implikasjoner

- Hjelpsøking og kontakt med hjelpeapparatet

- 6 av 10 gjerningspersoner og 7 av 10 ofre hadde søkt hjelp i private relasjoner
- Bekymringene som de nærstående hadde før drapet ble i liten grad formidlet til helsevesen, politi og hjelpeapparat
- De etterlatte som **hadde formidlet bekymring** for partnervold og drap, opplevde at alvoret ikke ble forstått
- ➔ Både politi, helsevesen, hjelpeapparat og politisk ledelse, arbeider utfra intensjon om at det skal være lav terskel for å be om bistand mot vold i nære relasjoner
- ➔ Kvantitative og kvalitative resultater fra denne studien indikerer at terskelen for at nærstående tok denne typen kontakt var svært høy

Konklusjoner og implikasjoner

- Kvinner som gjerningspersoner

- Tidligere forskning- kvinner og menn som gjerningspersoner to ulike grupper
- Ikke entydige resultater
- Få kjønnsforskjeller, betydelige likheter
- Noen forskjeller er verdt å undersøke nærmere:
 - Andre typer parforhold (uten felles barn)
 - Høyere innslag av personer tilhørende marginaliserte grupper
 - Tolket og tilskrevet andre motiver i rettsapparatet (frykt og hevn)
 - Kortere straffeutmåling

Konklusjoner og implikasjoner

- Ruspåvirkede gjerningspersoner

- Få forskjeller mange likheter
- Verdt å undersøke
- 1. 53.1% av gjerningspersonene og 41.2% av ofrene var ruspåvirket i gjerningstidsrommet
- 2. Sammenhengen mellom ruspåvirkning hos gjerningsperson og offer
- 3. Sammenhengen mellom gjerningspersonens ruspåvirkning i gjerningstidsrommet og generelt rusproblem

Konklusjoner og implikasjoner

- Immigranter som gjerningspersoner

- Immigranter diskriminert i rettssystemet
- Immigranter overrepresentert sammenlignet med andelen de utgjør i befolkningen, både som gjerningspersoner og som offer for partnerdrap
 - Heterogenitet (mangfold) mellom immigrantgrupper
- Overse immigrasjon som risikofaktor for partnerdrap; la sårbar gruppe utsatt for partnervold forbli forhøyet risiko for drap
 - Særskilte barrierer ved hjelpsøking; frykt for å involvere politi og avsløre ulovlig opphold, levekårsvansker, traumatisk bakgrunn
- Få forskjeller - mange fellestrekk
 - Funnene som indikerer at partnerdrap begått av immigranter tilskrives andre motiver, og tolkes annerledes i rettssystemet (lengre straff) bør studeres nærmere.

Utfordringer fremover

- Flertallet av partnerdrapene i Norge hadde både helsevesen, politi, hjelpeapparat og privatpersoner observert dokumenterte risikofaktorer og sårbarhetsfaktorer for partnerdrap og partnervold
- Forekomsten av partnerdrap svært lav sammenlignet med partnervold
- Hovedforskjellen mellom prediksjon og risikoanalyse
 - Poenget med risikoanalyser er ikke å forutsi partnerdrap, men å gjøre strukturerte vurderinger av i hvilke situasjoner og for hvilke personer risikoen for partnerdrap er høy, og på grunnlag av analysene iverksette intervensjoner for å redusere risikoen

➡ Dersom vi systematisk og strukturert registrerer partnervold i interaksjon med sosiodemografiske data, kliniske faktorer, kontekst, kontakt med helsevesen, politi, hjelpeapparat og informasjon fra privatpersoner, har vi reelle muligheter til å identifisere saker med risiko for partnerdrap

➡ På bakgrunn av dette bør forebyggingspotensialet i partnerdrapssakene prioriteres og gis tilstrekkelig ressurser

Takk for oppmerksomheten

Referanser:

Vatnar, S. K. B., Friestad, C., & Bjørkly, S. (2017). Intimate partner homicide in Norway 1990–2012: Identifying risk factors through structured risk assessment, court documents, and interviews with bereaved. *Psychology of Violence*, 17, 395–405.

Vatnar, S.K.B., Friestad, C. & Bjørkly, S. (2017). Intimate partner homicide, immigration, and citizenship: Evidence from Norway 1990-2012. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*. 18:2, 103-122.

Vatnar, S.K.B., Friestad, C., Bjørkly, S. (2018). Differences in intimate partner homicides perpetrated by men and women: evidence from a Norwegian National 22-year cohort. *Psychology, Crime & Law*, 18:2, 103-122.

Vatnar, S.K.B., Friestad, C., Bjørkly, S. (2018). The influence of substance use on intimate partner homicide: Evidence from a Norwegian National 22-year cohort. *International Journal of Forensic Mental Health* (in press)

Solveig K B Vatnar
uxvaso@ous-hf.no
<http://www.sifer.no>